

КИЇВСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Київської православної

богословської академії

проф. прот. Олександр Трофимлюк

«01» травня 2024р.

ПРОГРАМА

вступного випробування з основ богослів'я

для вступників на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

спеціальності 041 богослів'я

на основі НРК 6 і НРК 7

Загальні положення

Вступне випробування з основ богослів'я для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності 041 – богослів'я проводиться з метою виявлення зацікавлень, вмінь та навиків у абітурієнтів, що цікавляться специфікою життя та діяльності Православної Церкви, виявляють активну позицію практикуючого християнина та за період навчання у школі виявили інтерес до етики християнської моралі, Священного Писання, духовного життя, систематично відвідували православне богослужіння при парафії.

Вступне випробування проводить комісія, склад якої затверджує голова приймальної комісії Київської православної богословської академії. До складу комісії входять представники деканату богословського факультету, а також члени кафедр КПБА. Кожен із членів комісії заповнює відомості із відповідними параметрами оцінювання. Результати підсумовуються, а пізніше виводиться середнє арифметичне число балів, яке вноситься в підсумкову відомість, засвідчену підписами усіх членів комісії.

Вступне випробування передбачає оцінювання зацікавлень, вмінь та навиків у абітурієнтів, які були продемонстровані комісії, зокрема:

1. Тверде й усвідомлене знання напам'ять молитов:

Початкових: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», «Святий Боже», «Пресвята Тройце», «Отче наш», «Прийдіть поклонімся».

Ранішніх: «Вставши після сну», «Боже, очисти мене грішного», «Святий ангеле».

Вечірніх: «Боже вічний», «Вседержителю, Слово Отче», «Благого Царя Блага Мати», «Ангеле Христів».

Божій Матері: «Богородице Діво, радуйся», «Достойно є», «Непереможній Воєводі», «Милосердя двері», «Не маємо іншої допомоги».

Символ віри. Молитва св. Єфрема Сиріна. Молитва перед Святим Причастям. Тропарі дванадесятих свят. Тропар своєму святому. Псалми 50-й та 90-й.

2. Знання змісту Священної Біблійної історії Старого Завіту:

1. Книга Буття. Створення Богом світу і людини.
2. Гріхопадіння і його наслідки.
3. Каїн і Авель. Сиф.
4. Потоп. Ной і його нащадки.
5. Вавилонське розсіяння.
6. Авраам. Покликання і переселення в Обітовану землю. Богоявлення Аврааму.
7. Знищення нечестивих міст Содома і Гомори.
8. Народження Ісаака і вигнання Агарі. Принесення в жертву Ісаака.
9. Яків і Ісав.
10. Історія Йосифа.
11. Народження і виховання Мойсея. Неопалима купина.
12. Кари єгипетські. Встановлення Пасхи і вихід з Єгипту.
13. Євреї в пустелі. Синайське законодавство.
14. Ісус Навин і завоювання Обітованої землі.
15. Період судів. Девора і Варак, Гедеон, Їфтах, Самсон.
16. Історія Руф.
17. Самуїл пророк і суддя.
18. Саул, помазання на царство, перемоги і непослух його перед Богом.
19. Давид цар, пророк, псалмоспівець.
20. Цар Соломон. Побудова храму.
21. Пророки Ілля і Єлисей.
22. Пророк Іона.
23. Пророк Даниїл. Три отроки в печі вавилонській.

3. Знання змісту Священної Біблійної історії Нового Завіту:

1. Різдво Богородиці. Введення в храм і виховання.
2. Благовіщення Пресвятій Богородиці.
3. Різдво Христове. Поклоніння пастухів і волхвів. Стрітення Господнє.

4. Іоан Хреститель, його різдво і проповідь. Хрещення Господнє.
5. Сорокаденний піст і спокуси Господа в пустелі.
6. Покликання апостолів.
7. Чудо в Кані Галилейській.
8. Насичення 5 тисяч в пустелі.
9. Притчі Господа Ісуса Христа:
 - про немилосердного боржника (Мф. 18:23-35);
 - про доброго самарянина (Лк. 10: 25-37);
 - про блудного сина (Лк. 15: 11-32);
 - про багача і Лазаря (Лк. 16: 19-31);
 - про митаря і фарисея (Лк. 18: 10-14);
 - про робітників у винограднику (Мф. 19: 27-30 і 20:1-16);
 - про весільний бенкет (Мф. 22: 2-14);
 - про десять дів (Мф. 25: 1 – 13);
 - про таланти (Мф. 25: 14-30).
10. Преображення Господнє.
11. Воскрешення праведного Лазаря.
12. Бесіда з Никодимом.
13. Бесіда з самарянкою.
14. Вхід Господній в Єрусалим.
15. Зрада Іуди. Змова юдеїв.
16. Тайна вечеря. Встановлення Євхаристії.
17. Події Гефсиманської ночі.
18. Розп'яття, смерть і поховання Спасителя.
19. Воскресіння Христове. Явлення воскреслого Господа.
20. Вознесіння Господнє.
21. П'ятидесятниця. Зішестя Святого Духа.

4. Знання основ православного віровчення (катехізису):

1. Вчення Православної Церкви про природне і надприродне Одкровення.
2. Вселенські Собори.
3. Символ віри. Історія складання. Огляд змісту та тлумачення кожного з 12-ох членів Символу віри.
4. Таїнства Православної Церкви.
5. Заповіді Закону Божого (Декалог). Огляд змісту та тлумачення кожної заповіді декалогу.
6. Вчення Православної Церкви про заповіді блаженств. Огляд змісту та тлумачення кожної з 9-ох заповідей блаженств.
7. Молитва Господня “Отче наш”. Сім її прохань і славослів’я.

5. Знання складу і порядку православного богослужіння (церковного уставу):

1. Поняття про богослужіння.
2. Походження храму.
3. Зовнішній вигляд храму.
4. Внутрішнє упорядкування храму.
5. Іконостас.
6. Вівтар.
7. Священні сосуди, що використовуються за богослужінням.
8. Церковнослужителі Православної Церкви.
9. Священні одежі (облачення) священнослужителів.
10. Приналежності архієрейського богослужіння.
11. Добове коло богослужінь.
12. Тижневе коло богослужінь.
13. Річне коло богослужінь.
14. Богослужбові книги.
15. Види ектеній.

16. Всенічне бдіння: вечірня і рання.
17. Божественна Літургія св. Іоана Золотоустого. Проскомидія.
18. Літургія оголошених.
19. Літургія вірних.
20. Літургія св. Василя Великого.
21. Літургія Ранішосвячених Дарів.
22. Таїнства Хрещення і Миропомазання.
23. Таїнства Покаяння і Причастя.
24. Таїнство Єлеосвячення.
25. Короткі відомості про молебні.
26. Про поховання спочилих.
27. Піст у Православній Церкві та його види.
28. Свята Православної Церкви.
29. Чернецтво і монастирі.
30. Дзвони і православне дзвоніння.

6. Музичні здібності у церковному співі:

Абітурієнт повинен співати напам'ять:

- “Царю небесний”, “Отче наш”, “Символ віри”, “Достойно є”,
- тропарі свят: Різдва Христового, Богоявлення, Пасхи, Святої Тройці, Преображення Господнього, Воздвиження Чесного Хреста.

Критерії оцінювання творчого конкурсу

Кожен абітурієнт, який бере участь у конкурсі, має змогу набрати максимально 200 балів. Нарахування балів проводиться від 100 до 200.

Тверде і усвідомлене знання напам'ять молитов 40 балів:

40-30 балів абітурієнт отримує, демонструючи впевнене знання напам'ять вищезазначених молитов, тропарів і псалмів;

30-20 балів ставиться, якщо абітурієнт не чітко знає напам'ять вищезазначені молитви, тропарі і псалми та припускається 3-4 не грубих помилки;

20-10 балів вступник отримує виявивши низьке знання напам'ять молитов загалом, неспроможність викласти думку, допустивши більше 4 помилки;

10-0 балів вступник отримує, будучи неспроможним продемонструвати тверде і усвідомлене знання напам'ять молитов.

Священна Біблійна історія Старого і Нового Завіту – 40 балів:

40-30 балів абітурієнт отримує, демонструючи чітко знання змісту і подробиць Священного Писання Старого і Нового Завіту;

30-20 балів ставиться, якщо абітурієнт описово викладає зміст і подробиці Священної Біблійної історії Старого і Нового Завіту та припускається 2 помилки;

20-10 балів абітурієнт отримує, виявивши низьке знання теми загалом, неспроможність викласти думку, допустивши більше 4 помилки;

10-0 балів вступник отримує, не висвітливши чітко тему, будучи неспроможним продемонструвати знання Священного Писання.

Катехізис: 40 балів

40-30 балів абітурієнт отримує, демонструючи чітко знання основ православного віровчення;

30-20 балів ставиться, якщо абітурієнт описово викладає зміст і подробиці основ православного віровчення та припускається 2-х помилок;

20-10 балів абітурієнт отримує, виявивши низьке знання теми загалом, неспроможність викласти думку, допустивши більше 4 помилок;

10-0 балів вступник отримує, не висвітливши чітко тему, будучи неспроможним продемонструвати знання.

Церковний устав: 40 балів

40-30 балів абітурієнт отримує, демонструючи чітко знання початкових основ церковного уставу;

30-20 балів ставиться, якщо абітурієнт описово викладає зміст і подробиці основ початкових основ церковного уставу та припускається 2-х помилок;

20-10 балів абітурієнт отримує, виявивши низьке знання теми загалом, неспроможність викласти думку, допустивши більше 4 помилок;

10-0 балів вступник отримує, не висвітливши чітко тему, будучи неспроможним продемонструвати знання.

Церковний спів: 40 балів

40-30 балів абітурієнт отримує, демонструючи успішно музичні здібності, знає вищезазначені богослужбові тексти напам'ять;

30-20 балів ставиться, якщо абітурієнт невпевнено демонструє музичні здібності та припускається 2-х помилок;

20-10 балів абітурієнт отримує, виявивши низький рівень музичних здібностей, допустивши більше 4 помилок;

10-0 балів вступник отримує, не продемонструвавши в музичні здібності повній мірі або взагалі не спромігся продемонструвати музичні здібності.

Рекомендована література для вступу до бакалаврату:

1. Біблія. – К.: Українське біблійне товариство, 2023. – 1240 с.
2. Бойко П., прот. Практичні вказівки для священно- та церковнослужителів при звершенні богослужінь. – К.: Видавничий відділ УПЦ Київського Патріархату, 2012. – 189 [3] с.
3. Закон Божий : підручник для сім'ї та школи. – К. : Видавничий відділ УПЦ КП, 2005. – 655 с.
4. Лесюк М., прот. Історія древньої Церкви – К.: УПЦ Київського Патріархату, 2013. — 773, [1] с.

5. Марусяк М., прот. Біблійна історія Старого Завіту. У 2-х ч.. Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2001. – 547 с.
6. Марусяк М., прот. Четвероєвангеліє. Монографія. – Снятин: Прут Принт, 2001. – 390 с.
7. Москалюк К. Вступ до богослів'я : (катехізис). – К.: Вид. упр. УПЦ Київського Патріархату, 2016. – 147 с.
8. Молитовник. – К.: Синодальне видавничо-просвітницьке управління ПЦУ, 2023. – 112 с.
9. Саган О. Вселенське православ'я: суть, історія, сучасний стан. – К., 2004. – 912 с.
10. Преловська І. Історія Української Православної Церкви, 1686-2000 : навч. посіб. для студ. богосл. учб. закл. – К.: Видавничий відділ УПЦ Київського Патріархату, 2010. – 443 с.
11. Романчук Я., прот. Апостольські послання. Апокаліпсис / Київська православна богословська академія. – К.: Видавничий відділ Української Православної Церкви Київського Патріархату, 2015. – 413, [3] с.